

4T D'ESO · EM4 · UNITAT 2

Els meus diners: pressupost i estalvi

Ingressos i despeses, pressupost, estalvi, inflació, subscripcions i drets del consumidor

2

PER COMENÇAR

En aquesta unitat aprendràs a...

- Distingir ingressos i despeses, i separar les fixes de les variables i les necessàries de les prescindibles.
- Fer un pressupost mensual i revisar-lo quan apareix un imprevist.
- Planificar un estalvi amb un objectiu concret i calcular quants mesos necessites.
- Explicar què és la inflació i per què els diners no valen sempre el mateix.
- Reconèixer els teus drets com a consumidor i llegir amb cura subscripcions i renovacions.
- Construir un pressupost que aguanti un imprevist, amb dues versions i la renúncia de cadascuna.

SITUACIÓ DE PARTIDA · CAS FICTICI

Una situació de partida

És a finals d'octubre a 4t B de l'Institut Ribera Nord. En Dani estalvia des de maig per a un ordinador recondicionat. Dilluns, l'aplicació del compte que té amb l'autorització de la família el saluda amb un missatge alegre: li diu que té 27 € lliures i que ha estat un bon mes. Aquell mateix matí, la Inés anuncia una sortida de novembre que costa 15 €. La Lucía li demana veure el resum; la Salma vol saber quant sumen en un any unes subscripcions que en Dani gairebé havia oblidat.

❓ A la unitat anterior, en Hugo va repartir una tarda. En què s'assembla repartir una tarda i repartir una paga?

❓ Si algú ingressa 100 € al mes i en gasta 100, pot estalviar? I si vol estalviar, què hauria de canviar?

❓ Què vol dir que una aplicació et digui que tens «diners lliures»? Lliures de què?

MAPA DE LA UNITAT

Què veurem

- **2.1** Ingressos, despeses i objectius
- **2.2** El pressupost: planificar abans de gastar
- **2.3** Estalviar: per a què i com
- **2.4** Inflació: els diners no valen sempre el mateix
- **2.5** Subscripcions, proves gratuïtes i renovacions
- **2.6** Els teus drets com a consumidor
- **2.7** Un resum automàtic de despeses és correcte?

Ingressos i despeses

Ingressos

Regulars (una paga mensual) o irregulars (un regal, un ajut puntual).

Despeses

Fixes o variables, i necessàries o prescindibles: dues classificacions que es creuen.

Despeses formiga

Petites, freqüents i gairebé invisibles: sumades pesen molt.

Objectiu financer

Què vols, quant costa i per a quan.

CLAU

Un bon objectiu es pot mesurar: «reunir 300 € per a un ordinador en deu mesos».

2.2 · CAS · PERSONATGES FICTICIS

El pressupost d'en Dani

La paga d'en Dani és de 100 € al mes i inclou l'abonament de transport.

PARTIDA	CÀLCUL	IMPORT
Transport	fix	25 €
Oci	variable	30 €
Subscripcions	8 + 6 + 4	18 €
Estalvi	per a l'ordinador	20 €
Sense assignar	el que queda	7 €
Total	25 + 30 + 18 + 20 + 7	**100 €**

CLAU

Un pressupost es fa abans de gastar i ha de quadrar.

Un imprevist de 15 €

La sortida de Ciències

Divendres 13 de novembre, 15 €. Al pressupost de novembre en Dani només té 7 € sense assignar.

1. **Falten 8 €.** 15 − 7 = 8 €, que cal retallar d'una altra partida.
2. **Versió A.** Baixa l'oci de 30 € a 22 €: 25 + 22 + 18 + 20 + 15 = 100 €.
3. **Versió B.** Dona de baixa les sèries (8 €): 25 + 30 + 10 + 20 + 15 = 100 €.

✔️ **Les dues versions quadren, però cadascuna té una renúncia diferent.**

Quant triga a estalviar

Ordinador recondicionat de 300 €: en Dani ja en té 120 i li'n falten 180.

Font: exemple fictici de l'apartat 2.3. El resultat s'arrodoneix cap amunt.

CLAU

Paga't primer: aparta l'estalvi quan rebis l'ingrés, no el que sobri al final.

Valor nominal i valor real

Valor nominal

- La quantitat d'euros
- El que hi posa al bitllet
- No canvia amb la inflació

VS

Valor real

- El que aquests euros compren de debò
- Baixa quan els preus pugen
- Mesura el poder adquisitiu

97,09 € és el que valdran 100 € d'aquí a un any si els preus pugen un 3 %.

Càlcul: 100 ÷ 1,03

CLAU

Si els preus pugen i la teva paga no, **has perdut poder adquisitiu**.

Abans de subscriure't

Quant costa a l'any

No només al mes: 18 € al mes són 216 € l'any.

Quan es renova

I a quin preu: la prova gratuïta pot passar a renovació automàtica.

Com es cancel·la

Si cancel·lar és molt més difícil que subscriure's, desconfia.

CLAU

Una quota petita, multiplicada per dotze i sumada a unes altres, deixa de ser petita.

Els teus drets de consumidor

Garantia

Tres anys, en general: reparació o substitució gratuïtes si no és conforme.

Desistiment

Catorze dies naturals en compres a distància, normalment sense donar explicacions.

Reclamació

Full de reclamació; l'empresa ha de respondre en quinze dies.

CLAU

Una clàusula abusiva no val encara que premis «accepto».

🙋 PREGUNTA PER A LA CLASSE

L'aplicació diu que en Dani té 27 € lliures. D'on surten?

A Només dels 7 € sense assignar

B Dels 7 € sense assignar i dels 20 € d'estalvi

C De restar a 100 € les despeses i la sortida de 15 €

✔️ 100 − 73 = 27, però 20 d'aquests euros són l'estalvi: lliures de debò només en queden 7.

REPÀS

Idees clau

- **Ingressos i despeses.** fixes i variables, necessàries i prescindibles, objectius: què, quant, quan.
- **Pressupost.** superàvit, equilibri, dèficit, revisar després d'un imprevist, comptabilitat mental.
- **Estalvi.** fons d'imprevistos i per a un objectiu, mesos = el que falta ÷ estalvi mensual, paga't primer i biaix del present.
- **Inflació.** IPC i poder adquisitiu, valor nominal i valor real.
- **Consum i subscripcions.** opció per defecte i renovacions, drets del consumidor, revisar el resum automàtic.

PER ACABAR

Per pensar

1 L'aplicació va dir a en Dani que tenia 27 € «lliures». Què hauries preguntat tu abans de creure-la?

2 Quina subscripció o despesa formiga teva (o d'un personatge) revisaries primer, i quant suma en un any?

3 Si hagués de retallar 8 € del pressupost d'en Dani, quina versió triaries, l'A o la B? A què renuncies?

Ara et toca a tu!

Repassa, practica i comprova el que has après.

📝 **Resum**

✅ **Test**

👆 **Interactius**

Llibre, presentacions, resums i tests gratis a **josesande.com**